

UITVOERINGSPLAN 2019 HG EN KM REGIO HOLLANDS MIDDEN

Maart 2019

Inleiding

Over dit uitvoeringsplan

Dit uitvoeringsplan is een projectmatige uitwerking van de regiovisie Huiselijk geweld en Kindermishandeling 2019 – 2023 voor de regio Hollands Midden. Deze regiovisie is opgesteld door de gemeenten in de regio. Gemeenten hebben een rol in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierin wordt samengewerkt met het sociaal domein en het veiligheidsdomein. Ze zijn opdrachtgever en financier van lokale voorzieningen. Centrumgemeenten hebben budget vanuit het Rijk om voor een sluitende aanpak in de regio te zorgen. De 18 gemeenten in Hollands Midden stellen samen een samenhangende visie op in de vorm van een regiovisie.

De regiovisie en het uitvoeringsplan volgen de drie programmaliijnen die geformuleerd zijn in het landelijke programma 'Geweld hoort nergens thuis':

- Geweld eerder en beter in beeld
- Geweld stoppen en duurzaam oplossen
- Aandacht voor specifieke doelgroepen.

Langs deze lijnen zijn in de regiovisie de ambities geformuleerd en langs deze lijnen worden ook de projecten beschreven. Op deze manier zorgen we ervoor dat zowel de preventie, als de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en ook de speciale doelgroepen voldoende aandacht krijgen. Met dit uitvoeringsplan geven we invulling aan de opdracht vanuit het landelijke programma 'Geweld hoort nergens thuis' aan de regio's¹.

Belangrijk uitgangspunt van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is en blijft het systeemgericht werken. Dat wil zeggen dat er aandacht is voor alle leden van het huishouden en voor alle problemen die zich daarbinnen voordoen.

De rol van slachtoffer en dader kunnen per situatie verschillen. In zeer bedreigende situaties kunnen vrouwen en mannen gebruik maken van opvangvoorzieningen, die regionaal (vrouwenopvang) of bovenregionaal (mannenopvang) beschikbaar zijn.

Routekaart als plannings- en sturingsinstrument voor de regiovisie tot 2023

Alle ambities zoals weergegeven in de regiovisie hebben een plek gekregen in de routekaart (zie pagina 4). De routekaart biedt het overzicht van de ambities uit de regiovisie tot 2023 en de achterliggende doelen. Door alles in één overzicht bij elkaar te plaatsen, houden we goed zicht op de uitvoering van de regiovisie. We evalueren jaarlijks de voortgang van de projecten om na te gaan of ze volgens planning verlopen en om een realistisch uitvoeringplan te maken voor het komende jaar. Ieder project wordt ook geëvalueerd op de behaalde resultaten. Dat betekent dat we per project SMART2 doelstellingen formuleren.

¹ Bron: Geweld hoort nergens thuis: aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, VWS/JenV/VNG.
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnota-s/2018/04/25/geweld-hoort-nergens-thuis-aanpak-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling>

² Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden.

Uitvoeringsplan 2019

In 2019 gaan we aan de slag met zeven projecten. De projecten horen in verschillende actielijnen, richten zich op verschillende doelgroepen en kennen ieder een eigen planning. De verantwoordelijkheden kunnen per project verschillen. Sommige onderwerpen zijn een regionale verantwoordelijkheid. Voor andere onderwerpen is iedere gemeente zelf verantwoordelijk. Dat betekent niet dat je voor deze laatste onderwerpen niet gezamenlijk op kunt trekken. Voor sommige onderwerpen helpt het om samen ideeën te ontwikkelen en best practices uit te wisselen of handreikingen op te stellen. Voor de implementatie van deze ideeën is iedere gemeente in principe zelf verantwoordelijk, maar kan ook gekozen worden voor een gezamenlijke aanpak.

Preventie is een belangrijk aangrijpingspunt in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarom krijgt preventie in principe in ieder project aandacht. Hierbij maken we onderscheid naar de in de regiovisie beschreven drie niveaus van preventie, namelijk universele preventie, selectieve preventie en geïndiceerde preventie³.

De voor 2019 geselecteerde projecten zijn deels een vervolg op projecten die al eerder zijn gestart, zoals MDA++ en Mensenhandel. Ook het onderzoek naar de Aanpak in de keten is in 2018 geïnitieerd. Deze drie projecten zijn regionaal opgepakt en lopen nog door in 2019. De acties die hier uit voortkomen kunnen lokale consequenties hebben.

In dit plan zitten drie onderwerpen waar we in 2019 regionaal samen in op willen trekken. Dit zijn ouderenmishandeling, complexe scheidingen en aangepaste meldcode. Door de gezamenlijke denkkraft te benutten en best practices uit te wisselen denken we voor deze onderwerpen handreikingen te kunnen doen die voor alle gemeenten in Hollands Midden bij de uitvoering gebruikt kunnen worden.

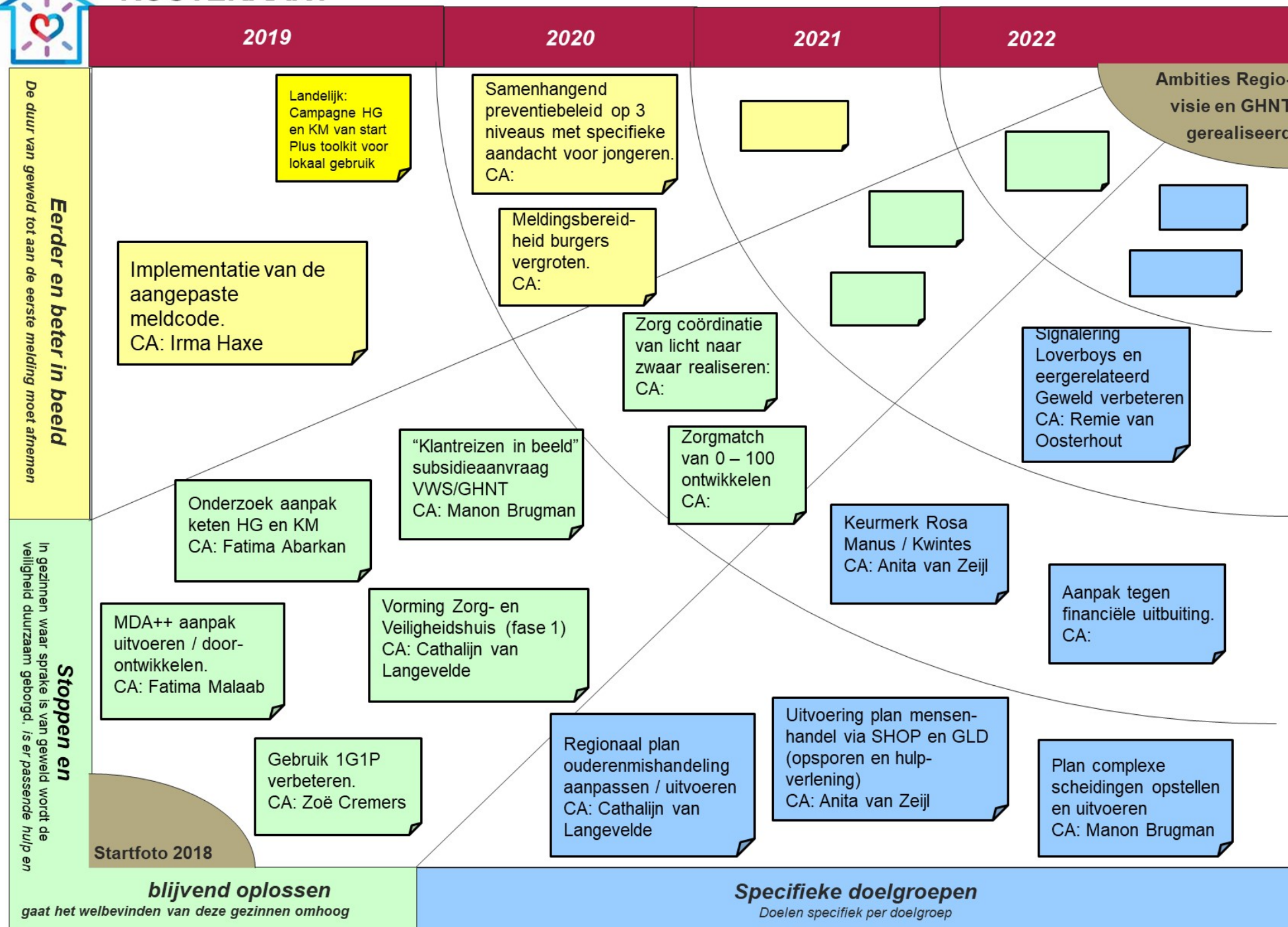
Met het project Klantreizen kiezen we een andere aanpak om zicht te krijgen op verbeterpunten in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. We kijken namelijk vanuit de 'klant' naar de reis die hij/zij aflegt en de bijdrage die dit levert aan het oplossen van het probleem. Voor dit project wordt subsidie aangevraagd bij het project Geweld hoort nergens thuis. Op basis van de uitvraag in april zal een uitgewerkt voorstel worden gemaakt.

Dan zijn er tenslotte nog twee andere projecten op de routekaart voor 2019 benoemd, namelijk 1gezin1plan en het Zorg- en veiligheidshuis. Werken met 1g1p is niet alleen voor huiselijk geweld en kindermishandeling van belang, maar voor alle problematiek die valt onder de WMO en Jeugd. De werkwijze wordt dus breder ingezet dan de scope van dit plan. Dit geldt ook voor het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit project richt zich op het samenbrengen van het sociaal domein en het veiligheidsdomein. Aangezien het goed verlopen van beide projecten een belangrijke randvoorwaarde vormt voor het realiseren van de ambities uit de regiovisie, zijn de projecten toch in dit plan opgenomen. We zullen vanuit de invalshoek van huiselijk geweld en kindermishandeling onze input leveren aan deze projecten. Dit betekent concreet dat de genoemde contactambtenaren contact onderhouden met de projectleiders om op gezette tijden deze inbreng te kunnen geven.

³ Bron: Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling Hollands Midden 2019 – 2023. Pag. 14.

ROUTEKAART

Toelichting bij de routekaart

CA = contactambtenaar. Dit is een vertegenwoordiger van een gemeente uit Hollands Midden. Deze beleidsmedewerker zorgt voor de terugkoppeling over het project naar het Regionaal Beleidsoverleg (RBO). De ca overlegt met de projectleider van het project om zicht te houden op de uitvoering van de plannen.

Projectleider zorgt voor het behalen van de doelen en concrete resultaten, in afstemming met de contactambtenaar. De rol is mede afhankelijk van de wijze waarop het project gestalte krijgt.

Het **RBO = Regionaal Beleidsoverleg** is een vertegenwoordiging van de 18 gemeenten in Hollands Midden en enkele ketenpartners. Zij overleggen 4 – 6 keer per jaar over onderwerpen die betrekking hebben op huiselijk geweld en kindermishandeling. Zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de regiovisie. In het overleg worden plannen, voortgang en evaluaties besproken en wordt besloten wanneer projecten voor advies/ goedkeuring of ter informatie voorgelegd worden aan het Bestuurlijk overleg Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (BO)

Het **BO = Bestuurlijk overleg** is verantwoordelijk voor de bestuurlijke borging van de integrale aanpak huiselijk geweld in de regio Hollands Midden. Het BO wordt gevormd door de portefeuillehouders van de twee centrumgemeenten en bestuurlijk afgevaardigden uit het AB RDOG en de Veiligheidsregio. Ook bestuurders van ketenpartners maken deel uit van het BO. Zij overleggen drie keer per jaar. Het BO ziet toe op de voortgang en de realisatie van de regiovisie. Zij leggen plannen en/of notities zo nodig voor akkoord voor aan het Portefeuillehouders overleg (PPG).

In het **PPG** zijn de Portefeuillehouders Publieke Gezondheid/Zorg en Welzijn van alle gemeenten in Hollands Midden vertegenwoordigd. Het PPG is een belangrijk platform voor breed gedragen besluiten over bijvoorbeeld de regiovisie en voortgangsrapportages over de uitvoering ervan.

Onze samenwerkingspartners in de regio Hollands Midden worden uiteraard bij de projecten betrokken. Dat gebeurt zowel bij de planvorming als bij de uitvoering van de projecten. In sommige gevallen is de ketenpartner projectleider van het project. Via het **Ketenpartneroverleg Hollands Midden**, 4 keer per jaar, worden ze geïnformeerd over de voortgang van de regiovisie als geheel.

2. Projecten voor 2019

Projecten waarop we sturen vanuit het Regionaal Beleidsoverleg/ BO:

Project	Contact ambtenaar	Projectleider
Aangepaste meldcode	Irma Haxe	Irma Haxe
Ouderenmishandeling	Cathalijn van Langevelde	Ellen Schot
Complexe scheidingen	Manon Brugman	Annette Martens
MDA++	Fatima Malaab	Annette Martens
Mensenhandel	Anita van Zeijl	Maartje Jongbloed
Onderzoek aanpak keten HG en KM	Fatima Abarkan	Fatima Abarkan
Klantreizen in beeld	Manon Brugman	

Projecten waarmee we vanuit de regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling de verbinding leggen:

Project	Contact ambtenaar
1g1p	Zoë Cremers
Vorming Zorg- en Veiligheidshuis	Cathalijn van Langevelde

3. Korte beschrijving van de projecten

Ieder project kent een eigen aanpak en planning. Voor sommige projecten is dit al helemaal duidelijk, zoals voor het onderzoek aanpak keten. Voor andere projecten moet de aanpak en planning nog nader worden bepaald. De beschrijvingen hieronder geven dus in sommige gevallen slechts een globaal beeld van de inhoud en planning van het project. Deze plannen worden de komende tijd verder uitgewerkt en aangescherpt met meetbare doelstellingen.

Project 1: Aangepaste meldcode

Per 1 januari 2019 geldt de aangepaste meldcode. Dit betekent dat het een norm is geworden voor professionals om bij vermoedens van acute en structurele onveiligheid melding te doen bij Veilig Thuis (VT). Doel van dit project is dat gemeenten in staat zijn hun toezichthoudende en stimulerende rol t.a.v. implementatie kunnen uitvoeren.

- Via dit project brengen we allereerst samen in kaart hoe ver het staat met de implementatie van de aangepaste meldcode in Hollands Midden. En we onderzoeken wat er nog nodig is om de implementatie goed vorm te geven.
- Vervolgens maken we een handreiking/plan van aanpak voor gemeenten ter ondersteuning bij de implementatie. Denk bijvoorbeeld aan het toezien op plannen voor deskundigheidsbevordering bij de uitvoerende organisaties, op het implementeren van de meldcode bij verantwoordelijke ambtenaren (i.i.g. leerplicht) binnen de gemeentelijke organisatie zelf, het bevorderen van uitwisseling tussen Veilig Thuis en professionals/organisaties om te leren van de eerste ervaringen met de aangepaste meldcode. Hierbij hebben we aandacht voor de verantwoordelijkheden op de verschillende niveaus (regionaal en lokaal), monitoren we de voortgang en meten we het resultaat.

Planning

- 2019: inventarisatie van stand van zaken en behoeften
- 2019 - 2020: plan voor verbetering en uitvoering

Project 2: Ouderenmishandeling

Eind 2017 is er een plan van aanpak ouderenmishandeling gemaakt. Het doel was dat alle gemeenten hier zelf mee aan de slag zouden gaan. Dat is tot nu toe niet gebeurd.

Het idee is om twee deelonderwerpen te selecteren en hierop de komende jaren regionaal breed aan de slag te gaan. Deze onderwerpen zijn ontspoorde zorg en financiële uitbuiting. Gemeenten gaan in een werkgroep gezamenlijk aan de slag om samen na te denken over effectief beleid, om van elkaar te leren op het gebied van ontspoorde zorg en financiële

uitbuiting en best practices uit te wisselen. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld de Lokale Alliantie voor financiële uitbuiting ondersteunen. Vervolgens kunnen de gemeenten zelf (of met elkaar) met het resultaat aan de slag. De effecten moeten zichtbaar worden in de registraties.

Planning

2019 en 2020

Project 3: Complexe scheidingen

Ook in de regio Hollands Midden neemt het aantal complexe scheidingen toe.

Om een effectieve (preventieve) aanpak van complexe scheidingen te realiseren kan een versterking van de regionale samenwerkingsstructuur helpen. Deze moet gericht zijn op het creëren van samenhang in de aanpak van onderwijs, hulpverlening, gemeenten, advocatuur en rechtelijke macht (bv. jeugdgezondheidszorg).

Vanuit de gedachte dat zorg en recht één proces vormen participeert de regio Hollands Midden samen met Haaglanden ook in het landelijk ondersteuningsprogramma Regiolab Scheiden zonder schade, arrondissement Den Haag.

In de komende vier jaar wordt gewerkt aan drie actielijnen, namelijk;

1. Preventie en informatie, gericht op het zo veel mogelijk voorkomen van nadelige gevolgen van scheiden voor kinderen
2. Het ingrijpende en complexe proces van scheiding zo vroeg en laagdrempelig mogelijk faciliteren om grotere problemen te voorkomen
3. Zoeken naar andere vormen van conflicthantering dan de juridische, om escalatie te voorkomen.

Planning

In 2019 wordt voor iedere actielijn een plan van aanpak opgeleverd die in de jaren daarna uitgevoerd worden. Hierin worden ook de verantwoordelijkheden voor alle spelers duidelijk.

Project 4: MDA++

Structurele, ernstige en complexe problematiek van HG en KM vraagt om een andere aanpak. Hiervoor is de Multi Disciplinaire Aanpak ++ ontwikkeld. In het pilotjaar 2018 is deze aanpak gestart en in 2019 zal deze methode doorontwikkeld worden in Hollands Midden. Hoe?

- Door resultaten zichtbaar te maken en hieruit te leren.
- Door de samenwerking te verdiepen.
- Door de aansluiting op de reguliere hulpverlening te verbeteren.
- Door de MDA++ aanpak binnen de keten te verankeren.

Hiervoor moet zowel regionaal als lokaal actie worden ondernomen.

Planning

2019 en 2020

Project 5: Mensenhandel

Het aantal slachtoffers van mensenhandel is lastig te duiden en de aanpak is moeilijk. Toch zetten we ook in 2019 de aanpak voort om mensenhandel beter te signaleren, slachtoffers adequaat te ondersteunen bij het doorlopen van procedures en om gespecialiseerde begeleiding te bieden.

Hiertoe wordt/ worden:

- medewerkers bij gemeenten in Hollands Midden (zoals baliemedewerkers van Burgerzaken, toezichthouders en inspectiemedewerkers) geschoold in het herkennen van mensenhandel;
- een zorgcoördinator mensenhandel ingezet die de belangen van de slachtoffers van mensenhandel behartigt en die een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod aan slachtoffers van mensenhandel organiseert.
- een gespecialiseerde begeleider ingezet voor specialistische hulp.

Voor de uitvoering zijn SHOP en Goodwillwerk Leger des Heils regio Den Haag gecontracteerd. Gemeenten kunnen van deze diensten gebruik maken. Er zijn periodiek gesprekken met deze uitvoerders om de voortgang te monitoren en waar nodig bij te sturen.

Project 6: Onderzoek aanpak keten HG en KM

De aangepaste meldcode per 1 januari 2019 betekent voor professionals een andere werkwijze en betekent voor Veilig Thuis onder andere een toename van het aantal meldingen en een uitbreiding van de advies- en monitoringfunctie. Hoewel in 2018 hiervoor door de gemeenten al extra middelen gereserveerd zijn, heeft Veilig Thuis aangegeven deze middelen nodig gehad te hebben voor de extra meldingen in 2018 en extra geld nodig te hebben voor de nieuwe taken in 2019. Dit vormde de aanleiding voor een onderzoek.

De gemeenten in Hollands Midden willen met dit onderzoek meer inzicht krijgen in hoe de keten momenteel werkt en welke maatregelen nodig en mogelijk zijn om dit effectiever en efficiënter in te richten, waaronder de rol van Veilig Thuis.

Planning

- 4 juni 2019: Advies naar aanleiding van het onderzoek in AOPG
- 3 juli 2019: Advies naar aanleiding van het onderzoek in PPG

Project 7: Klantreizen in beeld

We doen er alles aan om ervoor te zorgen dat we de zorg aan de aanbod kant goed geregeld hebben. We regelen een sluitende ketenaanpak, zetten extra in op 'specifieke doelgroepen' zoals ouderen en proberen maatwerk te leveren via bv. de MDA++ aanpak. Dit project richt zich op de ontvangende kant, namelijk op onze klanten. Tilburg en ook Flevoland zijn al met deze aanpak aan de slag.

We willen voor een nader af te bakenen doelgroep de reis in kaart brengen die deze klanten maken vanaf het moment dat er een melding binnenkomt bij VT.

- Hoe ziet de reis eruit: met welke organisaties komen ze in aanraking?
- Hoe verloopt de reis: hoe verloopt de overgang van de ene organisatie naar de andere?
- Hoe wordt de reis beoordeeld? Helpt het de klant bij zijn/haar problemen?

Op deze manier krijgen we inzicht in verbeterpunten voor het huidige aanbod. Voor dit project sluiten we aan bij andere initiatieven in de regio.

Planning

April 2019: aanscherpen van het plan (naar doelgroep, problematiek en niveau: regionaal/lokaal) en subsidie aanvragen bij het programma Geweld hoort nergens thuis. Na toekenning uitvoeren.

4. Risicofactoren en kosten

Risicofactoren

Lokale verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor de implementatie van de aangepaste meldcode (1), ouderenmishandeling (2) en complexe scheidingen (3) ligt (deels) bij de afzonderlijke gemeenten in Hollands Midden. Maar ook onderwerpen zoals MDA++ en Mensenhandel kennen een lokale component. Het resultaat hiervan is dus afhankelijk van de inzet per gemeente. Vooral voor kleinere gemeenten met relatief weinig capaciteit op HG en KM kan dit een risico vormen. Het is wenselijk dat op korte termijn alle 18 gemeenten in de regio Hollands Midden aangeven op welke onderwerpen uit het uitvoeringsplan ze het komende jaar/ de komende jaren zelf actief actie gaan ondernemen.

Afhankelijk van subsidie voor Klantreizen

Voor de subsidie voor het project 'Klantreizen in beeld' zijn we afhankelijk van subsidie van het project Geweld hoort nergens thuis. De kansen voor toekenning zijn op dit moment onzeker.

Kosten voor 2019

Project	Kosten
Aangepaste meldcode	Binnen reguliere werkzaamheden
Ouderenmishandeling	Binnen reguliere werkzaamheden
Complexe scheidingen	Binnen reguliere werkzaamheden
MDA++	500.000 samen met CSG uit DUVO
Mensenhandel	€ 44.530 uit portefeuille WMO onder te brengen in begroting van het Veiligheidshuis Hollands Midden
Onderzoek aanpak keten HG en KM	€ 50.000, -
Klantreizen in beeld	Via subsidie project Geweld hoort nergens thuis